

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40

รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒
วันอังคารที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๔.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมหลวงวิเชียรแพทยาคม อาคาร ๑ ชั้น ๒ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
*****

ผู้มาประชุม

๑.	นายสุทธิเวช ต. แสงจันทร์		ประธานอนุกรรมการ
๒.	นายภักดี โปธิศิริ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๓.	นางสาวจุฑามาศ สัตยวิวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๔.	นายทรงศักดิ์ ศรีอนุชาต	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๕.	นายสมชาย ปรีชาทวีกิจ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๖.	นายสมเกียรติ ศิริรัตนพฤกษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๗.	นางเพ็ญศรี วัฒนฉลาภ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๘.	นายอรัญ ทนันทิ	ผู้อำนวยการสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	อนุกรรมการ
๙.	นายภัสชญภณ หมื่นแจ้ง	ผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
๑๐.	นางสาวธีราพร วิริฐุมิกร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๑๑.	นางสาวหทัยรัตน์ การ์เวทย์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑๒.	นายนราธิป เลหาতিরานนท์	รักษาการในตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑๓.	นางสาวปริญญ์ ใหม้เจริญศรี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑๔.	นางสาววลัยพร मुखสุวรรณ	หัวหน้าหน่วยวิจัยหลักการจัดการสารเคมี ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๕.	นางสาวอัปสร จินดาพงษ์	นักบริหารโครงการอาวุโส สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑๖.	นางสาวจันทร์เพ็ญ วิวัฒน์	ประธานมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค	อนุกรรมการ
๑๗.	นางวิมล สุวรรณเกษาวงษ์	ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๑๘.	นางสาวเยาวเรศ อุปมายันต์	หัวหน้าศูนย์พัฒนานโยบายแห่งชาติด้านสารเคมี กองแผนงานและวิชาการ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙.	นางสาวออร์ศ คงพานิช	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ กองแผนงานและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

1 ผู้ไม่มาประชุมเนื่องจากติดราชการ/ภารกิจอื่น ๆ

2 ๑. ผู้แทนศูนย์พิษวิทยารามาธิบดี

3 ผู้เข้าร่วมประชุม

- 4 ๑. นางสาวนลินี ศรีพวง รองผู้อำนวยการ กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
5 กรมควบคุมโรค
- 6 ๒. นางสาวเนตรนภา ฉิ่งกิตติ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญการ
7 ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา
8 กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค
- 9 ๓. นางสาวธนธร ยอดสมสวย นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
10 กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- 11 ๔. นางสาวลีนี ประกายรุ่งทอง นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
12 กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- 13 ๕. นางสาวปิยนันท์ อุดมแดง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
14 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
- 15 ๖. นางสุนันทา พันธุ์วรรณ เกษัชกรชำนาญการพิเศษ สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย
16 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- 17 ๗. นางอุรธิดา ทองธรรมชาติ เกษัชกรชำนาญการพิเศษ สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย
18 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- 19 ๘. นางสาวรุ่งนภา รื่นกลิ่น นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ ศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ
20 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- 21 ๙. นางสาวกิริมา รุณภัย เกษัชกรปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- 22 ๑๐. นางสาวณัฐชนก บัวภิบาล เกษัชกรปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

23
24 เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

25 ประธานฯ กล่าวเปิดการประชุม และให้ดำเนินการตามวาระการประชุม ดังนี้

26 **ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ**

27 ประธานฯ แจ้งว่าการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์ที่
28 ต่อเนื่องมาจากการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งก่อน เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ข้อคิดเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับ
29 โครงการขับเคลื่อนสำคัญ ของแผนปฏิบัติการภายใต้แผนแม่บทการจัดการสารเคมี โดยเป็นเรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา
30 ๒ โครงการ และอีกหนึ่งเรื่องเสนอเพื่อพิจารณาใหม่ คือ โครงการศูนย์กลางข้อมูลสารเคมีและวัตถุอันตรายแห่งชาติ

31 ฝ่ายเลขานุการฯ เรียนให้ที่ประชุมทราบว่า ตามมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งก่อน ให้
32 เชิญผู้เชี่ยวชาญ ดร. ชนิพรณ บุตรยี่ สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล มาให้ข้อมูลและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
33 ในการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการในครั้งนี ฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีหนังสือเชิญไปเรียบร้อยแล้ว แต่ได้รับแจ้งว่า
34 ท่านติดภารกิจไปต่างประเทศ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ได้

35 ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เรียนเชิญกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค
36 เพื่อให้ข้อมูลและให้ข้อคิดเห็นทางวิชาการในโครงการที่เกี่ยวข้องในการประชุมครั้งนี้ โดยมีผู้แทนที่เข้าร่วมประชุม คือ
37 ดร. นลินี ศรีพวง รองผู้อำนวยการกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

1 ดร. นลินี ศรีพิวง ฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากกรมควบคุมโรค เป็นหน่วยงานหลักของ
2 ภาควิชาการสาธารณสุขที่ดำเนินการเกี่ยวกับสารเคมีในมนุษย์ ทั้งที่ได้จากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นขอเสนอให้
3 เพิ่มผู้แทนกรมควบคุมโรค เป็นองค์ประกอบคณะอนุกรรมการวิชาการด้วย

4 ที่ประชุมได้มีข้อคิดเห็นว่า ให้เชิญผู้แทนกรมควบคุมโรค (กองโรคจากการประกอบอาชีพและ
5 สิ่งแวดล้อม) เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิและอนุกรรมการวิชาการ เป็นคราวๆ ไปก่อน

6 มติที่ประชุม

7 รับทราบ

8 ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

9 เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

10 ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำและส่งรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
11 เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณารับรองตามหนังสือกองแผนงานและ
12 วิชาการ ที่ สธ ๑๐๐๔.๐๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ และขอให้พิจารณารับรองภายในวันที่ ๒๑
13 มิถุนายน ๒๕๖๒ เมื่อครบกำหนดดังกล่าว ปรากฏว่าไม่มีผู้ขอแก้ไขรายงานการประชุมฯ (รายละเอียดตามเอกสาร
14 ประกอบการประชุมหมายเลข ๒)

15 มติที่ประชุม

16 รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔
17 พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

18 ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

19 ๓.๑ โครงการบูรณาการเพื่อกำหนดค่ามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีให้ครอบคลุม
20 และเหมาะสมตามบริบทของไทย

21 เรื่องเดิม

22 ตามมติการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม
23 ๒๕๖๒ มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนโครงการบูรณาการเพื่อกำหนด
24 ค่ามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีให้ครอบคลุมและเหมาะสมตามบริบทของไทย และจัดทำรายละเอียดเสนอ
25 คณะอนุกรรมการวิชาการฯ พิจารณาในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒

27 การดำเนินงานที่ผ่านมา

28 กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมวิชาการเกษตร
29 กรมการข้าว กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมควบคุมโรค สำนักงานคณะกรรมการ
30 อาหารและยา สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ(มกอช.) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์-
31 อุตสาหกรรม กองจัดการคุณภาพน้ำ กองจัดการคุณภาพอากาศ และกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
32 กรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ กรมควบคุมมลพิษ โดยร่วมกันพิจารณาทบทวนและปรับปรุง
33 โครงการบูรณาการเพื่อกำหนดค่ามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีให้ครอบคลุมและเหมาะสมตามบริบทของไทย และ
34 และจัดทำรายละเอียดการดำเนินงานโครงการเพิ่มเติม ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ (๑) วัตถุประสงค์โครงการ (๒) ขอบเขต
35 การดำเนินงาน (๓) ขอบเขตมาตรฐานที่จะกำหนด (๔) เป้าหมายการดำเนินงานรายปี (๒๕๖๒-๒๕๖๕) (๕) งบประมาณ
36 (๖) หน่วยงาน (๗) หลักเกณฑ์การกำหนดค่ามาตรฐานสารเคมีชนิดใหม่ และจัดลำดับความสำคัญค่ามาตรฐานสารเคมี
37 (๘) รายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดค่ามาตรฐาน เช่น วัตถุประสงค์ในการกำหนดค่ามาตรฐานที่มีอยู่เดิม
38 ขั้นตอนการออกมาตรฐาน การนำไปใช้ วิธีการทดสอบของค่ามาตรฐานของห้องปฏิบัติการ การกำกับกับดูแล และ

1 หน่วยงานที่รับผิดชอบ และ (๙) วิธีการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการประชุมหารือมีรายละเอียด
2 ดังเอกสารประกอบการประชุมวาระที่ ๓.๑(๑) สรุปได้ดังนี้

3 ๑. ขอให้หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมทบทวนและปรับปรุงรายละเอียดการดำเนินงาน
4 โครงการฯ รวมทั้งงบประมาณ และส่งให้กรมควบคุมมลพิษ ภายในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้
5 ปรับปรุงโครงการฯ แล้ว ดังนี้

6 - ขอบเขตการดำเนินงาน คือ (๑) ทบทวนทำเนียบค่ามาตรฐานที่มีอยู่เพื่อกำหนดเกณฑ์การ
7 พิจารณาสารเคมีที่มีความเสี่ยงสูง และหรือสารเคมีอันตราย ในด้านต่างๆ (ปี ๒๕๖๒) และ (๒) วิเคราะห์มาตรฐานที่
8 เกี่ยวข้องกับสารเคมีที่มีในประเทศ โดยพิจารณาในกรณีต่างๆ (ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

9 - สารเคมีเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ (๑) โลหะหนัก (เพิ่มเติมสารหนู) (๒) สารเคมีป้องกันและ
10 กำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง และ (๓) สารเคมีสำคัญอื่นที่ยังไม่มีการกำหนด

11 - ขอบเขตมาตรฐานที่จะกำหนด ได้แก่

12 (ก) มาตรฐานสำหรับแหล่งกำเนิด

13 - มาตรฐานการปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมจากโรงงาน

14 -> มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง (ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓)

15 -> มาตรฐานอากาศ -> Volatile organic compounds (VOCs) (ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓)

16 -> มาตรฐานดินและน้ำใต้ดินภายในโรงงานอุตสาหกรรม -> รวบรวมการศึกษา

17 (ปี ๒๕๖๒ -๒๕๖๓)

18 - มาตรฐานการปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมจากเกษตรกรรม

19 -> มาตรฐานน้ำทิ้งฟาร์มสุกร -> ตะกั่ว (Pb) (ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

20 (ข) มาตรฐานสำหรับสิ่งแวดล้อม

21 - มาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน -> Pesticides อาทิ POPs Paraquat Glyphosate
22 (ปี ๒๕๖๓)

23 - มาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน-> Paraquat Chlorpyrifos และ Glyphosate
24 (ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

25 - มาตรฐานคุณภาพดิน -> Cu Ba Paraquat Chlorpyrifos และ Glyphosate POPs
26 ชนิดใหม่ (ปี ๒๕๖๒- ๒๕๖๕)

27 (ค) มาตรฐานสำหรับห่วงโซ่อาหาร

28 - มาตรฐานในสินค้าเกษตรและอาหาร อาจต้องมีการทบทวน เช่น สินค้าเกษตรและ
29 อาหาร ภายใต้กฎหมาย ว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตร กฎหมายว่าด้วยอาหาร

30 - มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน -> แคดเมียม ดีบุก ตะกั่ว เมธิล เมอร์คิวรี ปรอท
31 สารหนูอนินทรีย์ สังกะสี ทองแดง และ เหล็ก (ปี ๒๕๖๒)

32 - มาตรฐานโลหะหนักในเกลือบริโภคน้ำ -> สารหนู ตะกั่ว ปรอท และแคดเมียม (ปี ๒๕๖๒)

33 - มาตรฐานของสินค้าข้าว (ปี ๒๕๖๒)

34 ทั้งนี้ การปรับปรุงโครงการฯ มีรายละเอียดดังเอกสารประกอบการประชุมวาระที่ ๓.๑ (๒)

35 ๑. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา นำข้อเสนอในการเพิ่มผู้แทนกรมควบคุมโรค
36 ในคณะอนุกรรมการวิชาการ แจ้งต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการพิจารณา ทั้งนี้ ผู้แทนกรมควบคุมโรค ได้
37 เสนอชื่อผู้แทนกรมควบคุมโรค ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง สรุปข้อคิดเห็นเพื่อปรับปรุงโครงการดังนี้

๑) ปัญหาเรื่องมาตรฐานในปัจจุบัน มี ๒ เรื่องใหญ่ๆ คือ

(๑) การกำหนดมาตรฐาน เนื่องจากการขาดเอกภาพ โดยมีปัญหาที่เกิดจากการที่มีหลายหน่วยงานดำเนินการในเรื่องเดียวกัน ทำให้เรื่องการกำหนดมาตรฐานที่ทับซ้อนกัน แต่กำหนดเป็นค่าที่แตกต่างกัน และปัญหาที่ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐานของสารเคมีในบางเรื่อง และ

(๒) การนำค่ามาตรฐานไปบังคับใช้

ดังนั้น มีข้อเสนอคือ

- ให้เพิ่มเติมวิธี/กระบวนการดำเนินงานของการกำหนดรายการค่ามาตรฐานที่จะพัฒนาขึ้น โดยให้รู้ว่าปัจจุบันมีมาตรฐานอะไรอยู่บ้าง มาตรฐานอะไรที่ทับซ้อนกัน แต่ไม่เหมือนกัน และมาตรฐานเรื่องใดที่ยังไม่มี ตัวอย่าง เช่น มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน ส่วนใหญ่มีอยู่แล้ว แต่ยังขาดในบางเรื่อง เช่น แคดเมียมในอาหาร เป็นต้น

- ให้มีการจัดลำดับความสำคัญของการกำหนดค่ามาตรฐาน เพื่อให้แผนการพัฒนา ค่ามาตรฐานในแต่ละปีชัดเจนขึ้น ว่าปีไหนจะออกมาตราฐานสารใด

- ให้มีหน่วยงานที่ชัดเจนและมีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายเกี่ยวกับค่ามาตรฐานที่จะกำหนด เป็นผู้ดำเนินการ

๒) ให้จัดทำกระบวนการดำเนินงาน (Flowchart) ของการกำหนดค่ามาตรฐาน โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ (เช่น การประเมินความเสี่ยง เป็นต้น) รวมทั้งให้มีการพิจารณาถึงศักยภาพในการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ และบริบทของประเทศไทย อาจให้มีการทดลองตรวจวิเคราะห์ในพื้นที่ รวมทั้งทำ feasibility study ด้วย เพื่อให้ค่ามาตรฐานที่กำหนดขึ้นสามารถนำไปบังคับใช้ได้ทางปฏิบัติ

๓) สำหรับคณะทำงานที่ประสานงานโครงการตามรายงานการประชุมหรือโครงการฯ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ กรมควบคุมมลพิษ นั้น เนื่องจากมีแต่ผู้แทนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เสนอให้มีการประชุมครั้งต่อไป ขอให้มีส่วนภาควิชาการเข้าร่วมด้วย

๔) สารเคมีเป้าหมาย ในส่วน “สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง” ๓ สารนั้น คำว่า “เสี่ยงสูง” อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด เพราะการจะพูดว่าเสี่ยงสูงได้ ต้องมีการทำ Risk assessment ก่อน ดังนั้น ให้ปรับเป็น “สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่มีอันตราย” แทน

๕) คำว่า “มาตรฐานในคน” ไม่ควรใช้ เพราะเป็นการเปิดช่องให้มีการได้รับสัมผัสสารเคมีในคนได้ ควรเปลี่ยนเป็น “ค่าบ่งชี้ทางชีวภาพ (biomarkers)” และ “ค่าดัชนีชี้วัดการได้รับสัมผัสทางชีวภาพ (biological exposure indices) และให้แยกเรื่อง “มาตรฐานในผลิตภัณฑ์” ออกมาต่างหาก

๖) เสนอให้มีการพิจารณากำหนดค่ามาตรฐานต่อไปนี้

- POPs พวก dioxins และ furans ในซีอิ๊วขาว และซีอิ๊วหนึกจากโรงงานเผาขยะ

- ฝุ่น PM 2.5 เนื่องจากเป็นประเด็นที่ประชาชนสนใจ และฝุ่นดังกล่าวสามารถดูดซับ VOCs และ Metals ได้

- มาตรฐานน้ำที่จากบ้านเรือน โรงพยาบาล และชุมชน (เป็นเรื่องใหม่ เสนอให้เป็นโครงการในอนาคต)

๗) ในการสรุปผลโครงการนี้ เสนอให้คิดย้อนกลับว่าในฐานะของประชาชนที่ได้รับสารเคมีชนิดหนึ่ง จากหลายแหล่ง เช่นจากน้ำ อากาศ และอาหาร เป็นต้น ดังนั้น ควรวิเคราะห์การได้รับสัมผัสทั้งหมด เพื่อนำไปสู่การปรับค่ามาตรฐานให้เหมาะสมขึ้น

๘) ตัวชี้วัดโครงการนี้ คือ การกำหนดมาตรฐานที่มีความครอบคลุมครบถ้วน และคุณภาพของมาตรฐานที่กำหนดขึ้น

๑) ในเรื่องงบประมาณของโครงการบูรณาการนั้น ขอให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน
โครงการบูรณาการ ดำเนินการของงบประมาณเองตามแต่กิจกรรมของหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยให้เขียนหรือ refer
ว่าอยู่ภายใต้ชื่อโครงการบูรณาการเดียวกัน และถ้าเป็นไปได้ ให้ไป defend พร้อมกัน สำหรับการของงบประมาณปี
๒๕๖๓ ในช่วง ๒-๓ เดือนนี้ สำนักงบประมาณยังเปิดโอกาสให้สามารถปรับได้

มติที่ประชุม

มอบหมายกรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการดังนี้

๑. ปรับปรุงโครงการบูรณาการตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการวิชาการ

๒. ประสานการดำเนินงานโครงการฯ ให้เป็นไปตามแผนในมติข้อ ๑

๓. ให้เสนอความก้าวหน้าต่อที่ประชุมคณะกรรมการประสานนโยบายและแผนการ

ดำเนินการว่าด้วยการจัดการสารเคมี (๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒) และคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนายุทธศาสตร์
การจัดการสารเคมี (ประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒) ต่อไป

**๓.๒ โครงการบูรณาการเพื่อเฝ้าระวังและติดตามผลกระทบจากการใช้วัตถุอันตราย
ทางการเกษตรที่มีต่อเกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม**

เรื่องเดิม

ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑
มีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการคือ (๑) ปรับปรุงโครงการบูรณาการเพื่อเฝ้าระวังและติดตามผลกระทบ
จากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่มีต่อเกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตามข้อคิดเห็นของ
คณะกรรมการวิชาการ และนำมาเสนอในการประชุมคณะกรรมการวิชาการครั้งต่อไป (๒) ประสานขอข้อมูล
จากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ที่เคยศึกษาในเรื่องการพัฒนาระบบเฝ้าระวัง
ความปลอดภัยผักผลไม้ตลอดห่วงโซ่ และ ผศ. ดร. ชนิพรรณ บุตรย์ สถาบันโภชนาการมหาวิทยาลัยมหิดล
เกี่ยวกับผลการศึกษาโครงการติดตามเฝ้าระวังผักผลไม้โดยใช้ชุดตรวจชนิดเร็ว เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับ
กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดหรือปรับปรุงการดำเนินโครงการบูรณาการต่อไป และ(๓) เชิญ ผศ. ดร. ชนิพรรณ บุตรย์
มาให้ข้อมูลและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมคณะกรรมการวิชาการครั้งต่อไป

การดำเนินการที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมของโครงการบูรณา
การฯ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ปรับปรุงโครงการฯ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ
ที่ ๓.๒ (๑) ดังมีสรุปโดยสังเขป ดังนี้

(๑) ในขอบเขตการดำเนินงาน ข้อ ๓.๒ การเฝ้าระวังการปนเปื้อนของวัตถุอันตราย ใน
พืชอาหาร ดิน น้ำและตะกอน นั้น ได้เพิ่ม “รวมทั้งน้ำประปาในพื้นที่” ด้วย

(๒) ในขอบเขตการดำเนินงาน เพิ่มข้อ ๔. วางแผนและดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหา
การจัดการวัตถุอันตรายทางการเกษตรในพื้นที่เป้าหมายอย่างบูรณาการ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๔-๒๕๖๕)

๒. ทบทวนสถานการณ์การปนเปื้อนวัตถุอันตรายทางการเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย และ
สิ่งแวดล้อม ปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ช่องว่างของการบริหารจัดการความปลอดภัย
ของวัตถุอันตรายทางการเกษตรตลอดวงจรชีวิต โดยใช้ข้อมูลที่รับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดประเด็น
ชนิดวัตถุอันตรายทางการเกษตร และพื้นที่เป้าหมายของโครงการฯ เพื่อดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๓-๒๕๖๕
ดังมีสรุปผลการทบทวนสถานการณ์ ดังนี้

(๑) สถิติปริมาณการนำเข้าวัตถุอันตรายทางการเกษตร จากสำนักควบคุมพืชและ
วัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๑ นั้น พบว่ามีการนำเข้าเฉลี่ยประมาณปีละ

1 ๑๖๒,๑๖๕,๔๐๐ กิโลกรัม พบว่ามีการนำเข้าสารกำจัดวัชพืช เป็นอันดับที่ ๑ ส่วนสารกำจัดศัตรูพืช และสารเคมี
2 กำจัดเชื้อรา เป็นอันดับที่ ๒ และ ๓ ตามลำดับ

3 (๒) การศึกษาเรื่องการตกค้างของสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในผักและผลไม้
4 สดสุ่มจากตลาดค้าส่งใน ๕ ภูมิภาค ทั่วประเทศ โดยสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์-
5 การแพทย์ ในปี ๒๕๕๙ วิเคราะห์ผักและผลไม้สด ๒๑๑ ตัวอย่าง โดยวิธี Liquid Chromatography -
6 Mass Spectrometer (LC-MS/MS) และ High-performance Liquid Chromatography/Ultraviolet
7 Fluorescence Detector (HPLC/UV-FLD) (เป็นวิธีที่วิเคราะห์ได้ ๑๓๒ สาร) พบว่า มีตัวอย่างผักและผลไม้สด
8 ร้อยละ ๔๙ ไม่พบสารตกค้าง มีร้อยละ ๑๔ พบสารตกค้างไม่เกินมาตรฐาน มีถึงร้อยละ ๓๑ พบว่าไม่มี
9 ค่า Maximum Residue Limit (MRL) แต่มีร้อยละ ๖ พบสารตกค้างเกินค่า MRL หรือพบสารเคมีห้ามใช้
10 โดยสารห้ามใช้ที่พบ ได้แก่ endosulfan และ methamidophos ในผักคะน้าและถั่วฝักยาว

11 สำหรับปี ๒๕๖๐ วิเคราะห์ผักและผลไม้สด ๒๔๐ ตัวอย่าง โดย LC-MS/MS
12 และ Gas Chromatography-Mass Spectrometry (GC-MS/MS) (เป็นวิธีที่วิเคราะห์ได้ ๒๕๐ สาร) พบว่ามีตัวอย่าง
13 ผักและผลไม้สดร้อยละ ๒๒ ไม่พบสารตกค้าง มีร้อยละ ๒๐ พบสารตกค้างไม่เกินมาตรฐาน แต่มีถึงร้อยละ ๕๘
14 พบสารตกค้างเกินค่า MRL /ค่า Default (๐.๐๑ มิลลิกรัมสารเคมี/กิโลกรัมอาหาร) หรือพบสารเคมีห้ามใช้ โดย
15 พบสารห้ามใช้ใน ๑ ตัวอย่าง คือพบ methamidophos ในผักกระเพรา

16 (๓) งานวิจัยของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในช่วงปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ในพื้นที่
17 จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน ลำพูน ลำปาง และเชียงราย พบการปนเปื้อนสารกำจัดศัตรูพืชในดินและน้ำ เช่น
18 คลอร์ไพริฟอส คาร์เบนดาซิม เมโททิมิล เอเอ็มพีเอ โกลโฟเสท และพาราควอต เป็นต้น โดยส่วนใหญ่ พบใน
19 ระดับความเข้มข้นไม่เกิน ๑ มิลลิกรัม/กิโลกรัมในตัวอย่างดิน และไม่เกิน ๐.๑ มิลลิกรัม/ลิตร ในตัวอย่างน้ำ ยกเว้น
20 สารกำจัดวัชพืช พาราควอต ที่พบตกค้างในดินสูง โดยพบตกค้างสูงสุด ตั้งแต่ ๘.๕-๒๕.๑ มิลลิกรัม/กิโลกรัม
21 สำหรับในตัวอย่างพืช พบการปนเปื้อนสารคลอร์ไพริฟอส

22 (๔) ข้อมูลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ในปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐
23 พบว่า ผู้ป่วยจากโรคพิษของวัตถุอันตรายทางการเกษตรนั้น มีจำนวนเฉลี่ย ๕,๐๐๕ คนต่อปี และผู้เสียชีวิตเฉลี่ย
24 ๕๙๗ คน/ปี ทั้งนี้ ค่ารักษาพยาบาลที่ สปสช. จ่ายสำหรับรักษาโรคพิษของวัตถุอันตรายทางการเกษตร เฉลี่ยปีละ
25 ประมาณ ๒๒ ล้านบาท

26 (๕) ข้อมูลจากกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมกรมควบคุมโรค
27 พบว่าในปี ๒๕๕๔-๒๕๖๑ จากประชากรทั่วประเทศ มีอัตราป่วยจากโรคพิษสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เฉลี่ยปีละ
28 ๑๒.๖ ต่อแสนประชากร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (Health Data
29 Center : HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข สำหรับการตรวจเฝ้าระวังความเสี่ยงของเกษตรกร โดยการตรวจเลือด
30 ด้วยกระดาษทดสอบโคลีนเอสเตอเรส พบว่าเกษตรกรมีผลเสี่ยงและไม่ปลอดภัยจากการได้รับสัมผัสสารเคมีกำจัด
31 ศัตรูพืช โดยเฉลี่ยปีละ ๓๕ เปอร์เซ็นต์

32 จากข้อมูลพบว่า ๑๕ อันดับจังหวัดที่มีอัตราป่วยจากโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช
33 สูงสุด ในช่วง ๓ ปีย้อนหลัง (๒๕๕๙-๒๕๖๑) นั้น มีจังหวัดที่มีอัตราป่วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืชสูง ๓ ปีซ้อน
34 จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ อุตรดิตถ์ (อยู่ในเขต ๒) พิจิตร (เขต ๓) อ่างทอง (เขต ๔) เลย (เขต ๘) และ
35 แม่ฮ่องสอน (เขต ๑)

36 ทั้งนี้ ในช่วง ๓ ปีย้อนหลังนั้น จาก ๑๕ อันดับจังหวัดที่มีผลเสี่ยงจากการได้รับ
37 สารกำจัดศัตรูพืชสูงสุด คัดกรองโดยการตรวจเลือดเกษตรกรโดยกระดาษทดสอบโคลีนเอสเตอเรส พบว่ามีจังหวัด
38 ที่มีผลเสี่ยงจากการได้รับสารกำจัดศัตรูพืชสูง ๓ ปีซ้อน จำนวน ๔ จังหวัด ได้แก่ ลำปาง เชียงราย น่าน (อยู่ใน
39 เขต ๑) และสุโขทัย (เขต ๒) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระที่ ๓.๒ (๒)

1 การเจ็บป่วยนั้นเกิดจากสารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มใด ซึ่งการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวควรระบุข้อจำกัดของข้อมูลด้วย
2 เช่นข้อมูลจาก HDC มาจาก ๗๖ จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร (ที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ)

3 ๔) ควรมีการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ และวิเคราะห์ให้เห็นการกระจายของ
4 วัตถุอันตรายทางการเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย

5 ๕) การวิเคราะห์การตกค้างของสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในผักและผลไม้สด ที่
6 ใช้ค่า Default (๐.๐๑ มิลลิกรัมสารเคมี/กิโลกรัมอาหาร) ถ้าเกินค่า Default ถือว่าตกมาตรฐานนั้น อาจ
7 ไม่เหมาะสม ควรแยกออกมาต่างหาก เนื่องจากการกำหนดเป็นค่า Default อาจด้วยข้อจำกัดของวิธีวิเคราะห์
8 หรือยังไม่มีค่า MRL ของสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในพืชผักพื้นบ้านของไทยบางประเภท

9 ๖) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้มีการพัฒนาเครื่องมือแบบ Mini-lab สำหรับ
10 ทดสอบสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ๔ กลุ่ม ได้แก่ สารกำจัดแมลงกลุ่ม Organophosphates Carbamates
11 Organochlorines และ Pyrethroids ซึ่งปัจจุบันให้องค์การเภสัชกรรมรับไปผลิตเพื่อจำหน่าย

12 ๗) กรมวิชาการเกษตร มีการดูแลเฝ้าระวังสารเคมีห้ามใช้ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้
13 เสนอให้นำข้อมูลการเฝ้าระวังการตกค้างของวัตถุอันตรายทางการเกษตรในพืชอาหาร ที่ผลิตตามระบบ Good
14 agriculture practice (GAP) ซึ่งเป็นระบบที่ให้ทำตามความสมัครใจ มาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ด้วย เพราะ
15 ผลผลิตที่ได้ GAP มีทั้งที่เป็นสินค้าส่งออก และสินค้าที่จำหน่ายตามห้างต่างๆ ในประเทศไทยด้วย โดย
16 กรมวิชาการเกษตรมีการเฝ้าระวังเรื่องนี้เป็นพิเศษ ปีละ ๖-๗ พันตัวอย่างต่อปี

17 ๘) เนื่องจากโครงการบูรณาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบงานเฝ้าระวังและ
18 ติดตามผลกระทบจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรแบบบูรณาการครบวงจร ดังนั้น ขอให้ output เรื่อง
19 ผลวิเคราะห์ระบบและข้อมูลปัจจุบันของแต่ละหน่วยงานว่าสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้หรือไม่

20 มติที่ประชุม

21 มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมของ
22 โครงการฯ ดำเนินการดังนี้

23 ๑) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับรายละเอียดของโครงการ โดยให้กำหนด
24 เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ และวิธีดำเนินการให้ชัดเจน

25 ๒) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานโครงการฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓-
26 ๒๕๖๕ ให้คืบหน้าต่อไป เพื่อเฝ้าระวังแบบบูรณาการในพื้นที่เป้าหมาย โดยมีวัตถุอันตรายทางการเกษตรเป้าหมาย คือ
27 สารกำจัดแมลงกลุ่ม Organophosphates และ Carbamates สารกำจัดวัชพืช โกลโฟเสท และพาราควอต

28 ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

29 ๔.๑ โครงการศูนย์กลางข้อมูลสารเคมีและวัตถุอันตรายแห่งชาติ

30 ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้นำเสนอว่า ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุ
31 อันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลวัตถุอันตรายขึ้นในกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อเป็นศูนย์กลาง
32 ประสานงานในเรื่องข้อมูลของวัตถุอันตรายกับส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปโครงการได้ดังนี้

33 ปี ๒๕๖๑ เป็นการพัฒนาระบบ Hazardous Substance Single Submission (HSSS) ซึ่ง
34 เป็นระบบการอนุญาตวัตถุอันตราย ณ จุดเดียว

35 ปี ๒๕๖๒ เป็นการพัฒนาระบบข้อมูลสารเคมีทางอุตสาหกรรม โดยเชื่อมโยงสารเคมีที่อยู่
36 ภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย กับพระราชบัญญัติโรงงาน รวมทั้งการทำ e-licence ตามพระราชบัญญัติ
37 วัตถุอันตราย

1 ปี ๒๕๖๓ เป็นการบูรณาการข้อมูลการอนุญาตวัตถุอันตรายระหว่าง ๖ หน่วยงานที่
2 รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย ผ่านระบบ National Single Window (NSW) (ใช้งบประมาณแต่ละ
3 หน่วยงานเอง) การจัดทำทำเนียบสารเคมี ครั้งที่ ๒ ต่อจากที่จัดทำครั้งแรก ในปี ๒๕๖๑ (ที่มีสารเคมีในทำเนียบแรก
4 จำนวนประมาณ ๑๘,๐๐๐ สาร) และการพัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ Geographic Information System
5 (GIS) ของสารเคมีทางอุตสาหกรรม เพื่อให้ได้ hotspots ของประเทศ

6 ปี ๒๕๖๔ จะเป็นการร้อยเรียงและเก็บตกในทุกระบบเพื่อให้การเชื่อมต่อครบถ้วน
7 การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศต่อไป

8 **ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง สรุปข้อคิดเห็นได้ดังนี้**

9 ๑) การเชื่อมโยงข้อมูลวัตถุอันตรายระหว่าง ๖ หน่วยงานรับผิดชอบ เป็นเรื่องที่ดี แต่อาจมี
10 ปัญหากรณีให้ยื่นขออนุญาตวัตถุอันตราย ณ จุดเดียว ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม เพราะ ๖ หน่วยงานที่รับผิดชอบตาม
11 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย ต่างมีระบบ e-submission และ e-licence รวมทั้งการผูกโยงกับระบบ e-payment
12 ของแต่ละหน่วยงานอยู่แล้ว และรายการเอกสารเพื่อขออนุญาตวัตถุอันตรายของแต่ละหน่วยงานนั้นแตกต่างกัน
13 ดังนั้น ควรดำเนินขออนุญาตวัตถุอันตรายตามบริบทเดิมของการใช้งาน ณ หน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง แล้วจึง
14 เชื่อมโยงข้อมูลการอนุญาตของแต่ละหน่วยงานไปที่ระบบ HSSS

15 ๒) ควรมีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวไม่ก้าวหน้า
16 แม้จะมีการกำหนดเป็นหน้าที่ของหน่วยงานไว้ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อหาสาเหตุและหนทาง
17 แก้ไข เพื่อให้โครงการดังกล่าวนี้ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทำให้เกิดฐานข้อมูลที่
18 หน่วยงานต่างๆ สามารถดึงข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการความปลอดภัยด้านสารเคมีอย่างมี
19 ประสิทธิภาพต่อไป

20 **มติที่ประชุม**

21 มอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการปรับปรุงโครงการศูนย์กลางข้อมูลสารเคมี
22 และวัตถุอันตรายแห่งชาติ ตามข้อคิดเห็นของคณะอนุกรรมการวิชาการ และให้นำโครงการบูรณาการนี้กลับมาเสนอ
23 พร้อมเรื่องความคืบหน้า และปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน ในการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการครั้งต่อไป

24 **ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ**

25 ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการขับเคลื่อนสำคัญของ
26 แผนปฏิบัติการ ภายใต้แผนแม่บทการจัดการสารเคมีอีกโครงการหนึ่ง คือ โครงการสร้างและจัดการองค์ความรู้เพื่อการ
27 จัดการสารเคมีแบบครบวงจร ซึ่งมีแผนจะให้มีการจัดประชุมระดับชาติเพื่อการจัดการสารเคมี ครั้งที่ ๒ ในปี ๒๕๖๓
28 โดยการประชุมระดับชาติครั้งแรกมีการจัดขึ้นเมื่อปี ๒๕๖๐ รวมทั้งในโครงการนี้ จะให้มีการสร้างและจัดการองค์ความรู้
29 และนวัตกรรมเพื่อการจัดการสารเคมีด้วย

30 **ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง สรุปข้อคิดเห็นได้ดังนี้**

31 ๑) องค์ความรู้ที่แต่ละหน่วยงานมีส่วนใหญ่มีไว้เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน แต่สำหรับ
32 องค์ความรู้ที่จะให้กับประชาชนนั้นต้องจับต้องได้ และควรจัดทำเป็นระบบดิจิทัล ที่ให้เข้าถึงได้ง่ายทางออนไลน์

33 ๒) การดำเนินงานด้านนวัตกรรมเพื่อทดแทนสารเคมี มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น
34 กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสำนักงาน
35 พัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) เป็นต้น โดยให้ทุนสนับสนุนหน่วยวิจัยต่างๆ มานานแล้ว สำหรับนวัตกรรมบางชิ้นที่
36 สร้างขึ้น ได้มีการถ่ายทอดให้ภาคเอกชนแล้ว แต่ปัญหาอุปสรรค คือ เรื่องความยั่งยืนของการใช้นวัตกรรม (ไม่มีกำไร

1 จิงหุดผลิต) และการปรับทัศนคติของเกษตรกรให้ใช้นวัตกรรมเพื่อทดแทนสารเคมี รวมทั้งทัศนคติของผู้บริโภค ซึ่งควร
 2 มีการให้ incentive ทางเศรษฐกิจ เช่น ลดภาษีแก่บริษัทที่รับนวัตกรรมไปผลิตหรือต่อยอด เป็นต้น

3 ๓) เนื่องจากนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไม่สามารถใช้ทดแทนสารเคมีได้ในทุกมิติ ดังนั้น
 4 กรมวิชาการเกษตร เห็นว่าไม่ควรใช้คำว่า “สารทดแทนสารเคมี” แต่ใช้เป็นคำว่า “วิธีทางเลือก” แทน

5 มติที่ประชุม

6 รับทราบ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ไปประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและ
 7 พัฒนานวัตกรรม และหน่วยงานต่างๆ ที่มีองค์ความรู้ด้านสารเคมีต่อไป

8 เมื่อไม่มีผู้ใดเสนอเรื่องต่อที่ประชุมอีก ประธานฯ กล่าวขอบคุณที่ประชุม และปิดการประชุม

9 เลิกประชุม เวลา ๑๔.๐๐ น.

10

11 นางสาวอริศ คงพานิช
 12 นางสาวกิริณา รุณภัย
 13 กองแผนงานและวิชาการ
 14 ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวเยาวเรศ อุปมายันต์
 เกสัชกรชำนาญการพิเศษ
 กองแผนงานและวิชาการ
 ผู้ตรวจรายงานการประชุม

15

16

17